

STRATEGI OG VIRKSOMHETSPLAN 2006-2009

Revidert på Landsmøte 2007

NSRs hovedmål:

NSRs arbeidsområder angis i forbundets formålsparagraf (paragraf 2):

- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil fremme likeverd, solidaritet og fredelig sameksistens mellom folk og folkegrupper og respekt for menneskets avhengighet av naturen.
- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil virkeliggjøre samisk selvråderett og sikre en samisk fremtid som ett folk i egne områder.
- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil bidra til å opprette og fullføre samisk folkestyre ved aktivt å delta i demokratiske valg til samisk styringsorgan.
- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil sentralt, gjennom SOL og via sine lokallag bidra og fremme til varierte og allsidige samiske kulturaktiviteter og tilbud.

Strategi:

NSRs strategi for å oppnå målene med forbundets arbeid er å:

1. Videreutvikle et sterkt, lokalt forankret forbund av aktive lokallag som arbeider med kulturaktiviteter- og tilbud til samer i sitt nærområde, og som stiller til valg til Sametinget.
2. Utvikle NSRs politikk innen nye politikkområder og gjennomføre disse gjennom ledelse av Sametinget og en stor sametingsgruppe.
3. Rekruttere ungdom til forbundet, både som aktive medlemmer lokalt, men også til tillitsverv sentralt og til politisk virksomhet.
4. Videreutvikle SOL som forbundets studieorganisasjon som understøtter NSRs formål.
5. Strukturere organisasjonen, slik at arbeidet lokalt og sentralt effektiviseres, og at forbundet har en enhetlig ledelse, uten at den lokale forankring rykkes ved.
6. Være aktiv i den offentlige debatt gjennom å fremføre NSRs syn på aktuelle saker, og selv sette dagsorden med å aktivt kommunisere på nye politikkområder.
7. Fortsette det gode og systematiske arbeidet med å sikre kvinner i sentrale posisjoner i NSR.

Strategiene gjelder for perioden 2006-2009 og flere av tiltakene er flerårige. Når tiltaket planlegges gjennomført for det kommende året (2007-2008) er dette angitt.

Strategi 1: Videreutvikling av lokallagene

Styrking av NSRs lokallag

NSR vil styrke og utvikle det arbeidet som lokallagene driver i dag. NSR ønsker også at dette arbeidet skal dokumenteres, synliggjøres bedre og brukes som grunnlag for arbeidet NSR sentralt driver. Gjennom kartleggingen av NSR som ble gjennomført 2007 har man fått en del momenter å jobbe videre med. 2008 er et viktig år for vitalisering og styrking av NSR. Det skal lages et prosjekt for å styrke lokallagene i NSR. Prosjektet skal sendes lokallag på høring og for innspill. Det skal settes opp klare målsetninger for utvikling på en rekke områder. Arbeidet ledes av organisatorisk nestleder i NSR. Prosjektet skal fokusere på tiltak som landsstyret ønsker å iverksette jfr. kartleggingen av NSR.

Nærmere tilknytning til arbeidet i Sametinget

Sametinget er den viktigste arena for prioritering av knappe ressurser til samiske lokalsamfunn. Lokallagene skal i større grad ha mulighet til å påvirke arbeidet i Sametinget.

- Gjennomføringen av NSR sametingsgruppes nye regler om involvering av lokallagene skal gjennomføres og evalueres.
- Lokallagene skal få tilsendt landsstyrets møteinnkallinger og sakslister, samt oversikt over saker i Sametinget.
- NSR skal gjennomføre kurs i politisk arbeid for valgte representanter og for interesserte medlemmer.

Elektronisk kommunikasjon

Det skal fortsatt jevnlig sendes medlemsbrev/e-post til medlemmene om aktuelle saker. Det er kommet tilbakemeldinger på at e-post ikke alltid kommer frem til lokallagene. Det må avklares hvorvidt kontakten mellom NSR sentralt og det enkelte lokallag skal skje digitalt, på papir eller begge deler.

Strategi 2: Politikktutvikling

Metode for utvalgsarbeid

Landsstyret ønsker i det videre arbeidet med politikktutvikling på bestemte felt å:

- Identifisere politikkområdet og angi sentrale problemstillinger,
- avgrense arbeidet nærmere i en oppdragsbeskrivelse,
- finne og engasjere en hovedskriver for arbeidet,
- bygge opp en faglig referansegruppe rundt hovedskriveren,
- tildele ressurser i form av honorar til hovedskriver og møtekostnader for gruppa,
- foreslå form og lengde på sluttresultatet (dokumentet) og
- angi en tidsfrist for arbeidet.
- Sende utvalgsarbeidet på høring til lokallagene og NSRs organer.

Nye politikkområder

- Miljøpolitisk prinsippprogram
- Samiske fiskerirettigheter
- Samerettsutvalget 3
- Ikke-fornybare ressurser

Det er viktig for NSR å utvikle nye politikkområder. Landsstyret tar sikte på at miljøpolitisk prinsippprogram skal være et tema på landsmøtet i 2008. Landsstyret vil arbeidet videre med temaet havressurser som er et viktig tema og et pågående arbeid bl.a. i Sametinget. Temaet omfatter blant annet retten til og forvaltning av marine ressurser. Samerettsutvalget 3 vil legge frem sin innstilling til høsten. NSR skal være en aktiv premissleverandør i denne debatten.

Miljøpolitisk plattform for NSR

Til landsmøtet 2008 skal det legges frem for vedtak et miljøpolitisk prinsippprogram. Programmet skal bygge på internasjonale rapporter fra UNEP og ACIA rapporter samt andre aktuelle dokumenter. Dette omfatter både bakgrunn, analyse av behov, forslag til tiltak. Programmet skal sendes på høring til lokallagene innen mai 2008. På bakgrunn av

innspillene fra lokallagene vil landsstyret fremme sak om miljøpolitisk prinsippprogram for landsmøtet 2008.

Samiske fiskerirettigheter

NSR skal sikre samiske fiskerirettigheter. Arbeidet med Havressursloven, forvaltning av krabbe og oppfølging av Smith-utvalgets utredning er blant viktige saker som skal prioriteres 2007-2008.

Samerettsutvalget 3

Høsten 2007 legges samerettsutvalgets innstilling om områder sør for Finnmark frem. NSR skal være en premissleverandør i denne prosessen. Dette arbeidet vil ventelig pågå frem til 2009.

Ikke-fornybare ressurser

Politikkområdet som angår ikke-fornybare ressurser er et viktig felt fremover. Forholdet til samiske lokalsamfunn og næringer er sentrale spørsmål i denne sammenhengen. NSRs hovedmål med arbeidet er å sikre det materielle kulturgrunnlaget for samisk kultur.

Landsstyrets arbeid

Landsstyret i NSR vil overfor Sametingsrådet og sametingsgruppa komme med innspill i saker som skal behandles i Sametinget i det kommende året, når det anses som viktig og når kapasiteten tilsier det. Aktuelle saker i Sametinget den nærmeste tiden er bl.a.:

- Nordisk samekonvensjon (basert på landsmøtets uttalelse fra 2006)
- Sametingsrådets melding om internasjonale strategier (basert på landsmøtets nordområdevedtak)
- Samefolkets fond – retningslinjer
- Ny valgordning for Sametinget
- Sametingets miljømelding
- Budsjett 2008, med innspill til statsbudsjett 2009
- Sametingsplan 2006-2010

I tillegg vil landsstyret arbeide for å virkeliggjøre Samisk mediefond, jf. vedtak i landsstyret 26.02.06.

Strategi 3: Revitalisering av samisk språk

Arbeide for at samisk språk bevares og styrkes gjennom en nasjonal revitaliseringsprosess, både i områder der språket står sterkt, og i områder der språket er mer truet. Med samisk menes nord-, lule- og sørsamisk.

Oppfølging av Samisk er tøft!

NSR vil arbeide for at forslagene i rapporten Samisk er tøft! følges opp, bl.a. skal det vurderes etablert et tilsynsorgan for samisk språk som bl.a. skal overvåke og utvikle bruken av samisk språk i offentlig forvaltning, organ og tjenestetilbud. Tilsynet skal også arbeide med andre tiltak for å styrke samisk språk blant samer, på et fritt og uavhengig grunnlag.

Voksenopplæring blant samer

NSR skal arbeide for å realisere tilbud om voksenopplæring for samer som ikke kan skrive/snakke samisk og for de som ikke har fått opplæring i skriftspråket.

Samefolkets fond

Avkastningen av Samefolkets fond brukes til å bevare, styrke og gjenreise det samiske språk.

Strategi 4: Styrking av samisk kunst og kultur

NSR skal arbeide for at tradisjonelle samiske kulturuttrykk og moderne samisk kunst, kulturminner, festivaler med samisk innhold og samiskspråklig medias stilling styrkes i den samiske hverdagen. NSR skal jobbe med kulturpolitikken det kommende året.

Etablering av samisk mediefond

NSR skal følge opp landsstyrets forslag om å etablere samisk mediefond, som skal ha som formål å utvikle de samiske avisene til en samiskspråklig dagsavis innen utgangen av valgperioden.

Riddu Ridđu som knutepunktsinstitusjon

NSR skal arbeide for at festivalen Riddu Ridđu skal bli en nasjonal knutepunktsinstitusjon.

Strategi 5: Styrking av ungdomsarbeidet

NSR skal styrke ungdomsarbeidet i perioden og ungdomsutvalget skal få økt formell status i forbindelse med struktursarbeidet. Forholdet mellom NSR-u og lokallagene skal styrkes samtidig som det skal avholdes flere fellesmøter mellom Landsstyret og NSR-U.

Alle organ i NSR har ansvar for at arbeid overfor ungdom prioriteres. Det innebærer bl.a:

- Ungdomsutvalget, landsstyret og sametingsgruppa skal følge opp NSRs prinsippprogram for ungdom.
- Sametingsgruppa skal arbeide for at Sametingets barne- og ungdomsplan følges opp.
- Lokallagene og ungdomsutvalget skal arbeide for at flere ungdom rekrutteres som medlemmer og at flere deltar i organisasjonen ulike aktiviteter.
- Ungdomsutvalget arrangerer ungdomskonferanse før landsmøte 2008.
- SOL utarbeider kurstilbud rettet mot ungdom, herunder organisasjonsarbeid.
- Det skal etableres egne ungdomstreff for NSR ungdom som skal være en møteplass uavhengig av landsmøtet.
- Det skal formidles tradisjonell kunnskap til ungdom.
- Landsstyret kan gi støtte til etablering av nye lokallag, herunder ungdomsforeninger.

Strategi 6: Videreutvikling av SOL

Sikring av finansiering av SOLs drift

Det økonomiske fundament for SOLs virksomhet innen voksenopplæring for samer må sikres. Dette vil gjøres gjennom at Sametinget tar opp finansiering av VO-forbundene med departementet.

Nye tilbud

SOLs virksomhet innen opplæringsvirksomhet innen tradisjonell duodji og annen tradisjonskunnskap skal videreføres.

I tillegg skal landsstyret og SOL samarbeide om å utvikle kurstilbud som understøtter NSRs virksomhet i lokallag, ungdomsutvalg og sametingsgruppa. Det innebærer bl.a. kurs i organisasjonsarbeid og i politisk arbeid, arbeid overfor media, publisering på nett m.m.

Organisasjonsutvikling

Innenfor strukturarbeidet skal en også se på organisering av VO-delen i NSR på nytt.

Strategi 7: Organisasjonsutvikling

Strukturarbeid

NSR har følgende regelsett for sitt arbeid:

- NSRs hovedvedtekter, ny i 2004
- Regler for listearbeid, ny i 2004
- Instruks for Landsstyret og sekretariatsleder, ny i 2006
- Regler og prosedyrer for NSRs arbeid i Sametinget, ny i 2007

I tillegg har NSRs 24 lokallag egne vedtekter, samt at SOL og ungdomsutvalget har egne retningslinjer. Landsstyret vil i løpet av perioden komme med forslag til felles regelsett for hele organisasjonen. Forslaget vil utredes og sendes på høring i god tid før landsmøtet. Landsstyret tar sikte på å fremme forslag til nye grunnvedtekter for NSR til landsmøtet i 2008.

Innenfor dette arbeidet skal også utvalget komme med vurderinger mht. behov for endringer av organisasjonens struktur, med henblikk på å oppnå en enhetlig ledelse, men hvor den lokale forankring opprettholdes, samt at ressursbruken vurderes. Er det behov for 3 organisasjonsnummer, 3 regnskapsførere og 3 sekretariat, bare på sentralt hold?

Nye regler og prosedyrer for NSRs arbeid i Sametinget

NSR vil i perioden fortsette styrkingen av det interne samarbeidet innad i organisasjonen gjennom å etterleve møtepunktene i de nye prosedyrene for NSRs arbeid i Sametinget:

- NSRs sametingsrepresentanter bør, så langt det er naturlig, informere sitt lokallag om hvilke saker som vil bli fremmet av Sametingsrådet ved begynnelsen av hver sesjon (vår, høst), og be om, samle inn og oversende innspill i saken til Sametingsrådet før saken fremmes.

- Samme prosedyre kan også nyttes etter at Sametingsrådet har fremmet en sak, og det er tid til å innhente uttalelse fra lokallaget før komitébehandling. Innspillet tas da med til NSRs sametingsgruppe og NSRs fraksjon i komiteen.

- NSRs leder skal orientere NSRs landsstyre uten ugrunnet opphold om hvilke saker Sametingsrådet planlegger å fremme til hvilken tid, og landsstyrets medlemmer skal gis mulighet til å gi innspill og/eller faktaopplysninger i saken overfor Sametingsrådet.

- I saker av stor betydning for det samiske folk, og der NSRs landsmøte ikke har uttalt seg i saken eller tilsvarende sak, bør NSRs rådsmedlemmer og sametingsgruppe bidra til at landsmøtet kan uttale seg om saken, enten før Sametingsrådets eller plenums behandling av saken. NSRs landsstyre fremmer i så tilfelle saken overfor landsmøtet på vanlig måte.

Strategi 8: Formidling av NSRs syn

Utvikling av en mediestrategi

Landsstyret skal i samarbeid med sametingsgruppa og den øvrige NSR-ledelsen utarbeide en mediestrategi. Formålet er å beskrive planmessig hvilke målsettinger NSR skal ha for sitt mediearbeid, hvilke virkemidler og formidlingskanaler som skal brukes generelt og i valgår spesielt. NSRs mediestrategi er ikke tenkt å begrense representantene eller organisasjonens tillitsvalgtes medieutspill. Kontroversielle saker bør frontes av andre i NSRs ledelse eller sametingsgruppe. Eksemplet er lokallagsledere, tidligere sametingsrepresentanter med mer.

Mediestrategien skal understøtte leders og landsstyrets utspillsrett samt lokallag og sametingsrepresentanters utspill i saker i sin valgkrets.

En annen viktig del av strategien er å gi opplæring og trening for organisasjonens ledelse og sametingsrepresentanter i arbeid overfor media. Dette kan være gjennom å tilby årlige mediekurs.

Videreutvikling av www.nsr.no

Den viktigste kanalen for formidling av NSRs politikk er NSR sine ordinære nettsider www.nsr.no. NSRs ledelse vil legge ut fortløpende pressemeldinger på NSRs nettsider, eller sende direkte til enkeltmedier.

www.nsr.no skal utvikles og oppdateres jevnlig, og det skal være artikler på både samisk (nord-, lule- og sørsamisk) og norsk. Sekretariatsleder er etter egen instruks nettredaktør for sidene. Sekretariatsleder har ansvar for å videreutvikle nettsidene slik at de oppfyller formålet med sidene, som er å formidle NSRs helhetlige syn. Nye nettsider skal foreligge til landsmøtet 2008/2009.

NSR skal bestrebe seg på å formidle sametingsflertallets vedtak så snart de foreligger for å synliggjøre NSRs politikk på Sametinget. NSRs gruppesekretær skal også sørge for at forslag til nye saker fra NSR-gruppas medlemmer legges ut på NSRs nettsider etter avtale med forslagsstilleren.

Annet

Strategi og virksomhetsplan ble i 2006 vedtatt for perioden 2006-2009. Dette er en revidering av planen og det vil være naturlig at man reviderer planen jevnlig ettersom flere punkter realiseres gjennom NSRs arbeid.

NSR har 40 års jubileum det kommende året. I denne sammenhengen vil flytting av landsmøtetidspunkt og sammenslåing av landsmøtet 2008/2009 skje som følge av at det kommende år er sametingsvalg. Dette vil forlenge virketiden for landsstyret som velges på landsmøtet i 2007 med noen måneder. NSR vil nedsette en jubileumskomite som skal jobbe for å planlegge jubileumslandsmøtet. Landsmøtet vil finne sted i nytt hotell i Kautokeino i oktober 2008.